

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil arte

10 aprilie 2019

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Tovarășul Stalin este creatorul Constituției URSS. Poporul cu dragoste a numit-o Constituția lui Stalin. Tot la ce au visat cele mai progresiste minți ale omenirii timp de sute de ani, a devenit lege statornică prin Constituția lui Stalin – constituția socialismului victorios și a democrației socialiste dezvoltate. [...] Constituția lui Stalin are o mare însemnătate internațională. Ea este stindardul oamenilor muncii din întreaga lume, programul lor de luptă pentru pace și prietenie între popoare, pentru democrație, pentru socialism.”

*(Marele conducător și învățător al Partidului Comunist și al poporului sovietic.
La 70 de ani de la nașterea lui I.V. Stalin, Moscova, 1949)*

SURSA B.

„[...] Stalin a trebuit să reînsuflească guvernul său fantomă, care, la începutul anilor '30, își pierduse toate funcțiile și era pe jumătate uitat în Rusia; el a introdus Constituția sovietică ca un simbol atât al existenței, cât și al lipsei de putere a sovietelor. (Nici unul dintre paragrafele ei nu avea nici cea mai mică semnificație practică pentru viața și jurisdicția din Rusia.)”

(Hannah Arendt, Originile totalitarismului, 1994)

Nr.	Item	Scor	
1	Definește termenul <i>constituție</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Explică, pe baza sursei A, esența cultului personalității ca și caracteristică a regimului totalitar sovietic. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Demonstrează, pe baza sursei B și a cunoștințelor obținute anterior, o caracteristică a regimului totalitar sovietic. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară opiniile autorilor despre importanța <i>Constituției lui Stalin</i> (sursele A și B). Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Apreciază pro/ contra afirmației: Constituția într-un regim totalitar – decor propagandistic. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„El cultiva cu pasiune artele liberale și, arătându-le o profundă cinstire celor care le predau, îi copleșea pe aceștia cu onoruri. Pentru studiul gramaticii, el a luat lecții cu diaconul Petru din Pisa. [...] Pentru celelalte discipline, maestrul său a fost Alcuin, omul cel mai învățat din acele vremuri. Își consacră mult timp și multă străduință să învețe cu el retorica, dialectica și mai ales astronomia. [...] Cu multă osteneală a stăruit să învețe să scrie cât mai bine; și avea obiceiul să-și pună sub pernele patului tăblițele și foile de pergament pentru a profita de ceasurile sale de răgaz ca să se exerseze în scrierea literelor. [...] În timpul mesei asculta puțină muzică sau lectură. I se citeau texte ale istoricilor sau povestiri din Antichitate. Îi plăcea, de asemenea, să i se citească din operele Sfântului Augustin, și îndeosebi din cea intitulată *Despre cetatea lui Dumnezeu*.”

(Eginhard, *Viața lui Carol cel Mare*, sec. al IX-lea)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică, pe baza sursei, o caracteristică a culturii medievale. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină opinia autorului despre preocupările culturale ale împăratului Carol cel Mare. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează o cauză pentru a motiva preocuparea din enunțul subliniat în sursă, la o vârstă înaintată, a împăratului Carol cel Mare. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

4	Apreciază rolul lui Carol cel Mare în istoria Europei. Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„O mare importanță în colectivizarea reușită a agriculturii a avut-o trecerea de la politica de limitare la politica de lichidare a chiaburimii ca clasă și efectuarea, în legătură cu aceasta, a deportării peste hotarele republicii a unei părți considerabile a chiaburimii și a altor elemente ostile. Această măsură a creat cele mai favorabile condiții pentru accelerarea transformărilor socialiste la sate.”

(Din Raportul prezentat de N. Koval la Plenara a III-a a CC al PC(b)M, decembrie 1949)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică la ce <i>transformare socialistă</i> a satelor din RSSM face trimitere autorul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Formulează două consecințe ale faptului istoric din enunțul subliniat. Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
	<i>Consecința 1.</i> _____	1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
	<i>Consecința 2.</i> _____		

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„Cel puțin am avut mulțumirea de a realiza Unirea Principatelor, a face din trei milioane de clăcași trei milioane de proprietari, a înapoia țării a cincea parte din pământul uzurpat de clerul grec locurilor sfinte, a da tuturor românilor, fără excepție, drepturile electorale de care era lipsită pe nedrept marea majoritate a națiunii, a constitui puternic egalitatea civilă și politică și, în fine, a traduce în fapte mai toate dorințele divanurilor ad-hoc din 1857 [...].”

(Din *Scrisoarea adresată de Al. I. Cuza lui Carol I de Hohenzollern, anul 1867*)

SURSA B.

„Claca (boierescul) este desființată pentru de-a pururea și de astăzi voi sunteți proprietari liberi pe locurile supuse stăpânirii voastre prin legile în ființă... De astăzi, voi sunteți stăpâni pe brațele voastre; voi aveți o părticică de pământ, proprietate și moșie a voastră; de astăzi, voi aveți o patrie de iubit și de apărut.

[...] Dați, ca și până acum, pilda supunerii către legile țării noastre, la a căror facere aveți și voi de acum a lua parte; și în toată întâmplarea, iubiți România care, de astăzi, este dreaptă pentru toți fiii săi.”

(Din *Proclamația lui Al. I. Cuza către sătenii clăcași, 14/26 august 1864*)

SURSA C.

„Fiți convinși – că eu n-aș vrea o putere care nu s-ar întemeia decât pe forță. Fie în capul țării, fie alături de dumneavoastră, eu voi fi întotdeauna cu țara, pentru țară, fără altă țintă decât voința națională și marile interese ale României [...]. Niciodată persoana mea nu va fi nici o împiedicare la orice eveniment care ar permite consolidarea edificiului politic la a cărui așezare am fost fericit a contribui.”

(Din *Declarația lui Al. I. Cuza, la 5/17 decembrie 1865, la deschiderea Corpurilor legiuitoare*)

SURSA D.

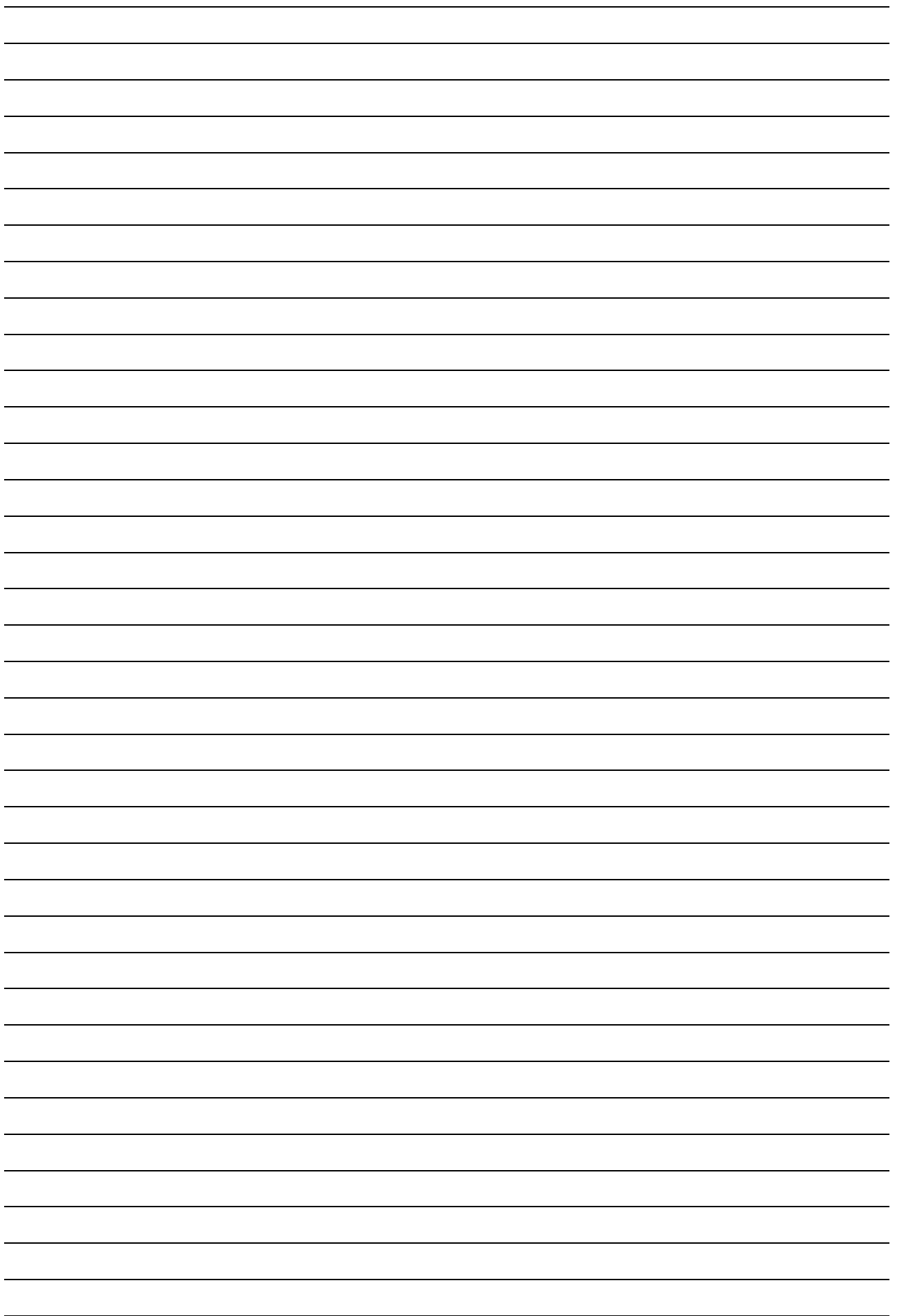
„Alexandru I nu are trebuință de istoriograf. El singur și-a scris istoria sa prin legi, prin actele cu care a făcut un stat, o societate alta decât aceea ce i s-a dat, când l-am proclamat Domnitor. [...] în fiecare an, în fiecare lună a Domniei sale, înzestra țara cu câte o lege, în fiecare zi sporea numărul cetățenilor și puterea noastră. Ce voia națiunea atunci? Națiunea voia lege nouă și oameni noi. Cuza a fost omul nou și a făcut lege nouă [...]

Aici, [...] în fața acestei figuri care va fi pururea glorioasă, nu ne este permis să facem polemici, dar suntem datori să spunem că nu greșalele lui L-au răsturnat, ci faptele lui cele mari.”

(Din *discursul rostit de M. Kogălniceanu la înmormântarea lui Al. I. Cuza, 29 mai 1873*)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu cu tema: *De ce proiectul reformator al lui Al. I. Cuza poate fi un model de gândire și acțiune curajoasă a unui lider politic pentru binele comun?*

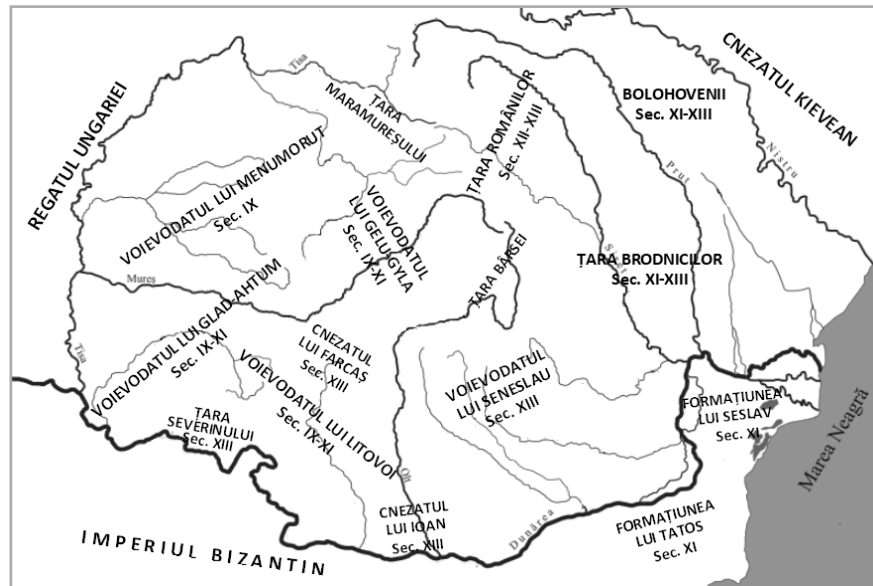
În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Harta: Formațiuni statale românești (secolele IX-XIII)

Nr.	Item	Scor	
		L	L
1	Identifică pe hartă 2-3 formațiuni statale ale românilor atestate la începutul expansiunii maghiare spre răsărit. Explică alegerea.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
2	Explică, pe baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o etapă în procesul de formare a statului medieval Țara Românească.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
3	Explică, pe baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o consecință a expansiunii maghiare în interiorul arcului munților Carpați.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3